

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-30 /299/

22 / 9 / 2011

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ
Liste

:

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Kışkırtıcı			
Esas Komisyon	Disipliner			
Tarih: 01 Ekim 2011		F. No: 1/4/0		
Md.Y.	Müdür	Ö.Bşk.	Ö.Sek. Y.	Gen.Sek.
16	Me	16	Kem	16
BAŞKAN				

SIRA	ESAS NO		ADI
1.	1	271	Adalet Uluslararası Erişim Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
2.	1	319	Müteaddit Defalar Değıştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliğı İçin İşbirliğı Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolü Konusundaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
3.	1	320	Avrupa Topluluğunun, Müteaddit Defalar Değıştirilmiş ve 27 Haziran 1997 Tarihli Protokol ile Birleştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliğı İçin İşbirliğı Uluslararası Sözleşmesine Katılmasına Dair protokol Hakkındaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
4.	1	347	Iraka Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
5.	1	378	Kıta Sahaneliğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
6.	1	382	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İslam Kalkınma Bankası Arasında Türkiye ile Afrikadaki İslam Kalkınma Bankası Üyesi Ülkeler Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Desteklenmesi İçin İşbirliğı Hakkında Anlayış Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
7.	1	410	Asyada İşbirliğı ve Güven Arttırıcı Önlemler Konferansı Yazmanlığının Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
8.	1	415	Balinacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
9.	1	421	Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
10.	1	425	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 nci Oturumu ve Hükümetlerarası Prinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
11.	1	440	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Avrupa Birliğı Genel Sekreterliğı ile Arnavutluk Cumhuriyeti Avrupa Entegrasyon Bakanlığı Arasında Avrupa Entegrasyonu Süreci Çerçevesinde İşbirliğı Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
12.	1	442	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyışleri Bakanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Tarım ve Gıda Endüstrisi Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik Konularda İşbirliğı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
13.	1	462	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyışleri Bakanlığı ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliğı Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

14.	1	464	İstanbul Teknik Üniversitesinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde Eğitim-Araştırma Yerleşkeleri Kurmasına İlişkin Çerçeve Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
15.	1	469	Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
16.	1	470	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kayıtlı Posta, On-Line Havale ve Tahsilat Hizmetlerinin Geliştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
17.	1	473	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
18.	1	475	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanlık Avrupa Birliği Koordinasyon Merkezi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
19.	1	520	Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
20.	1	521	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
21.	1	524	Türkiye Cumhuriyeti Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Aile, Kadın ve Çocuk Sorunlarından Sorumlu Devlet Komitesi Arasında İşbirliği Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
22.	1	534	Türkiye-Azerbaycan Uzun Vadeli Ekonomik ve Ticari İşbirliği Programı ve İcra Planının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
23.	1	535	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortaklık ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
24.	1	553	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Makedonya Cumhuriyeti Çevre ve Fiziksel Planlama Bakanlığı Arasında Çevre Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
25.	1	563	Türkiye Cumhuriyeti ve İran İslam Cumhuriyeti Arasında Elektrik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
26.	1	564	Nükleer Terörizmin Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
27.	1	571	2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
28.	1	593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
29.	1	606	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

30.	1	629	Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
31.	1	630	Vişegrad'daki Sokullu Mehmet Paşa Köprüsünün Yapısal Unsurlarının Durumunun Tespit Edilmesi, Restorasyon Projesinin Hazırlanması ve Projenin Uygulanması Konusundaki İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32.	1	631	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
33.	1	633	Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
34.	1	637	2000 Tarihli Tehlikeli ve Zararlı Maddelerle Kirlenme Olaylarına Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliği Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
35.	1	646	Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Yedinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
36.	1	647	Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Arasında Elektrik Mübadelesi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
37.	1	661	Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
38.	1	668	Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
39.	1	678	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
40.	1	686	Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığını İzleme Merkezinin Çalışmalarına Türkiye Cumhuriyetinin Katılımı ile İlgili Olarak Avrupa Topluluğu ve Türkiye Cumhuriyeti Arasında Yapılan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
41.	1	693	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
42.	1	698	T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Haberleşme ve Enformasyon Teknolojileri Bakanlığı ve Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Televizyon ve Radyo Şurası Arasında Televizyon Yayıncılığı Alanında İşbirliğine Dair Protokol ile Teknik Hizmet Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
43.	1	699	Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Kamu Personel Yönetiminin Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Alanlarında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
44.	1	702	Güneydoğu Avrupa Afetlere Hazırlık ve Önleme Girişiminin Kurumsal Çerçevesi Hususunda Mutabakat Muhtırasının ve Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

45.	1	720	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
46.	1	726	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
47.	1	733	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
48.	1	735	Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Karayolu Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 8 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
49.	1	739	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
50.	1	740	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
51.	1	744	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
52.	1	745	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
53.	1	746	Türkiye Cumhuriyeti ile Çek Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
54.	1	747	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
55.	1	748	Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Koruma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
56.	1	749	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Değişikliklere Dair Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
57.	1	750	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
58.	1	756	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
59.	1	760	Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında Diplomatik İlişkilerin Kurulmasına Dair Protokol ve Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında İlişkilerin Geliştirilmesine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

60.	1	766	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
61.	1	767	14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı Maddeleri Uyarınca, 5 Nisan 1966 Tarihli Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasında Anlaşmaya Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
62.	1	768	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
63.	1	780	Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Gürcistan Enerji Bakanlığı Arasında Türkiye-Gürcistan Elektrik Enterkonneksiyonlarının Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
64.	1	782	Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
65.	1	785	Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
66.	1	794	Türkiye Cumhuriyeti ve Slovakya Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki Ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
67.	1	796	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gaz Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
68.	1	801	Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
69.	1	813	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
70.	1	815	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
71.	1	819	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Tarım Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
72.	1	822	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilim ve Teknoloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
73.	1	826	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
74.	1	828	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Polis Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

75.	1	829	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında ve Ötesinde Tarifeli Hava Seferlerini Düzenleyen Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
76.	1	830	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
77.	1	831	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
78.	1	832	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
79.	1	834	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
80.	1	835	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü (UNIDO) Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
81.	1	839	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
82.	1	848	Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
83.	1	851	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
84.	1	852	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
85.	1	871	Ortak Savunma Araştırma ve Teknoloji Projeleri Konulu 1 Numaralı Avrupa Araştırma Grubu Düzenlemesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
86.	1	874	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
87.	1	875	Araştırma Organizasyonu, Programları ve Faaliyetleri İçin Avrupa Anlayışı Hakkında (EUROPA) Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
88.	1	878	Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci Çerçevesinde Koordinasyon Komitesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
89.	1	879	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
90.	1	881	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010
91.	1	888	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

92.	1	898	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
93.	1	899	Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
94.	1	900	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
95.	1	901	Vatansızlığın Azaltılmasına Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
96.	1	911	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
97.	1	912	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Yeni Sınır Kapıları Oluşturulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
98.	1	913	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
99.	1	916	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Oman Sultanlığı Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
100.	1	917	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
101.	1	918	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Arasında Ticaret İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
102.	1	919	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İletişim Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
103.	1	920	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya Hükümeti Arasında 27 Eylül 1994 Tarihinde Ankarada İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
104.	1	923	Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
105.	1	926	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Danimarka Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
106.	1	928	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Planlama Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
107.	1	929	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
108.	1	931	Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

109.	1	933	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Komorlar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
110.	1	934	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
111.	1	936	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
112.	1	937	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
113.	1	940	Bozulabilir Gıda Maddelerinin Uluslararası Taşımacılığı ve Bu Taşımacılık Faaliyetinde Kullanılacak Özel Ekipmana İlişkin Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
114.	1	944	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Bilim ve Eğitim Alanlarında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
115.	1	947	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
116.	1	948	Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Tesis Edilen Ortak Komitenin 1/2010 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
117.	1	949	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Eğitim Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
118.	1	951	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
119.	1	952	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna ve Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sağlık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
120.	1	953	Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
121.	1	955	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yeni Zelanda Hükümeti Arasında Hava Hizmetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
122.	1	959	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avustralya Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
123.	1	962	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avustralya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

124.	1	963	Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
125.	1	967	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
126.	1	968	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
127.	1	970	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Kara Gümrük Geçiş Noktalarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
128.	1	972	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
129.	1	973	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
130.	1	974	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Botsvana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
131.	1	977	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
132.	1	978	Türkiye Cumhuriyeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ile Anlaşmaya İlişkin Protokol ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
133.	1	980	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
134.	1	981	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
135.	1	989	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
136.	1	998	30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Madde 1 (a), Madde 14 (1) ve Madde 14 (3) (b)'sini Tadil Eden Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
137.	1	1000	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

138.	1	1004	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinin İşleyişine Dair Anlaşma ile 22 Ekim 2009 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinin İşleyişine Dair Anlaşmaya Değişiklikler Getirilmesi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
139.	1	1005	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Doğal Kaynaklar ve Su Havzası Amenajmanı Üzerine Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
140.	1	1010	Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
141.	1	1020	İslam Konferansı Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
142.	1	1021	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
143.	1	1022	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Ticaret ve Kalkınma Bankası Arasında Merkez Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
144.	1	1023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Su İhtiyacının Karşılmasına İlişkin Hükümetlerarası Çerçeve Andlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
145.	1	1024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nusaybin ve Kamışlı Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı
146.	1	1025	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
147.	1	1027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
148.	1	1028	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
149.	1	1029	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Ticari ve Ekonomik İşbirliğinin Geliştirilmesi ve Derinleştirilmesine İlişkin Çerçeve anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
150.	1	1030	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasında Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
151.	1	1031	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Umman Sultanlığı Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

152.	1	1032	187 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Geliştirme Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
153.	1	1033	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
154.	1	1034	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Endüstrisi Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
155.	1	1035	Türkiye Cumhuriyeti ile Brezilya Federal Cumhuriyeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Görevlilerinin Aile Üyelerinin Kazanç Getirici İşlerde Çalışmalarına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
156.	1	1036	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
157.	1	1037	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Jersey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Anlaşmanın Yorumlanması veya Uygulanmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
158.	1	1038	2009 Gemilerin emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
159.	1	1039	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik ve Konsüler Misyonlarda Çalışan Personelin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
160.	1	1040	Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
161.	1	1041	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Spor Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
162.	1	1042	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
163.	1	1043	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
164.	1	1044	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
165.	1	1045	Çok Taraflı Yatırım Garanti Kuruluşu Sözleşmesinin Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
166.	1	1046	Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-58 / 3720

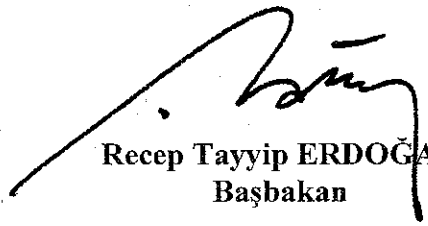
13 / 8 / 2010

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 27/7/2010 tarihinde kararlaştırılan "Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

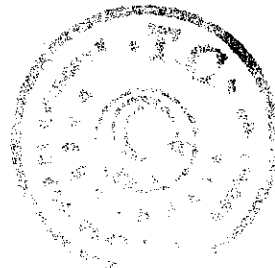
T.C.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İçişleri			
Genel Komisyon	Dışişleri			
Tarih:		01 Ekim 2010		F. No: 1/931
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.Y.	Gen. Sek.
16	ÖNE	gt	11/11	11
BAŞKAN				

GEREKÇE

Vatandaşlık hukuku konusundaki uluslararası düzenlemeler, devletlerle vatandaşları arasındaki vatandaşlık bağıyla ilgili çeşitli hükümler içermekte, bu konudaki uygulamaların çerçevesini tespit etmekte ve ülkelerin konuyla ilgili ulusal kanunlarının ihtiyaçlara uygun şekilde tanzim edilmesine ve gerektiğinde değiştirilmesine zemin oluşturmaktadır. Söz konusu düzenlemeler, çifte vatandaşlık, başka bir ülkenin vatandaşlığına geçme ve vatandaşlığın bireylere sağladığı haklar ve yararlarla ilgili uygulamaları kapsadığı gibi, aynı zamanda herhangi bir devletle vatandaşlık bağı olmayıp vatansız durumda olan kişilerin durumunu da konu edinmektedir.

Anılan çerçevede, 28 Eylül 1954 tarihli Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Sözleşme vatansız kişilerin hukukuyla ilgili uluslararası düzenlemelere temel oluşturmaktadır. 1960 yılında yürürlüğe giren bu Sözleşmeye birçoğu Avrupa Birliği üyesi 50'yi aşkın devlet katılmıştır. Söz konusu Sözleşmeye daha çok ülkenin katılımı Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği tarafından da çeşitli vesilelerle teşvik edilmektedir. Anılan Sözleşme, vatansız kişilere yönelik muamelenin çerçevesini çizmekte ve vatansızların hukukunu korumayı hedeflemektedir.

29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu vatandaşlık hukukunun esaslarından biri olan herkesin bir vatandaşlığının olması suretiyle vatansızlığın önlenmesi anlayışını taşımaktadır. Kanun bu çerçevede Türk vatandaşlığını kaybettirme nedenlerini, önceki yasalara kıyasla daha fazla sınırlandırmaktadır. Vatandaşlık hukukuna ilişkin anılan uluslararası sözleşmeye taraf olmak, Türk Vatandaşlığı Kanununun temel anlayış ve mülahazalarıyla uyumlu bir tutum oluşturacak ve kanunun uygulama alanını kuvvetlendirecek bir imkân da sunabilecektir.

T/ 127

VATANSIZ KİŞİLERİN STATÜSÜNE İLİŞKİN SÖZLEŞMEYE
KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI

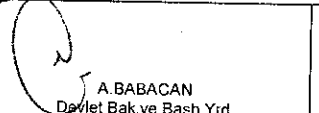
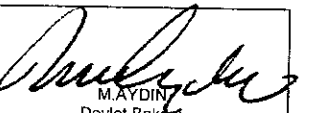
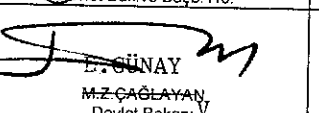
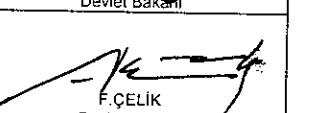
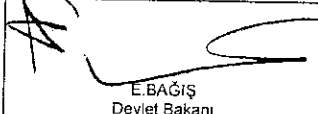
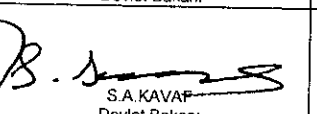
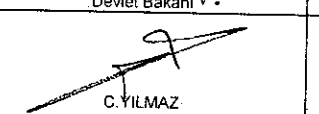
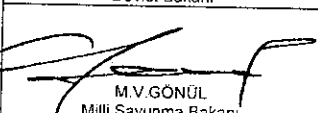
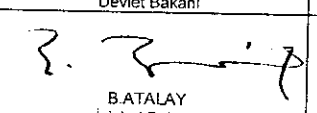
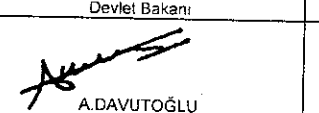
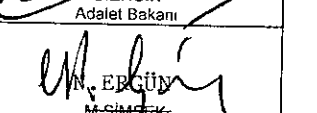
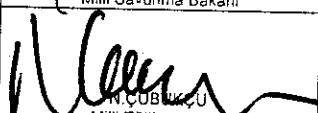
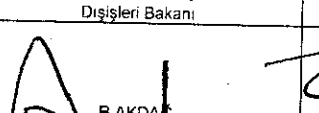
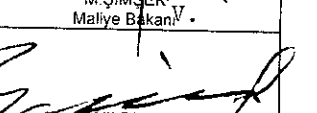
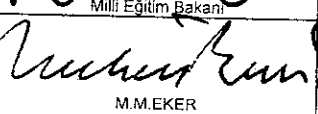
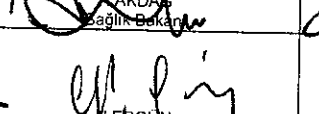
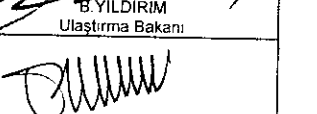
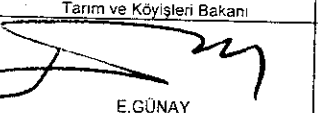
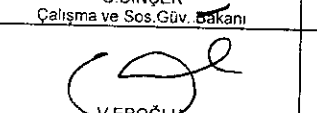
MADDE 1- (1) Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konsey tarafından düzenlenen Tam Yetkili Temsilciler Konferansında kabul edilen 28 Eylül 1954 tarihli "Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Sözleşme"ye katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 U. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ARINÇ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 A. BABACAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 H. YAZICI Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı	 E. GÜNAY Devlet Bakanı V.	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 S. A. KAVAF Devlet Bakanı	 C. YILMAZ Devlet Bakanı	 S. ERGİN Adalet Bakanı
 M. V. GÖNÜL Milli Savunma Bakanı	 B. ATALAY İçişleri Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. ERGÜN M. ÇİMSEK Maliye Bakanı V.
 N. ÇUBUKÇU Milli Eğitim Bakanı	 M. DEMİR Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 M. MEKER Tarım ve Köylüleri Bakanı	 O. DİNÇER Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı	 K. ERGÜN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 T. YILDIZ En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 V. EROĞLU Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101- 58

908

VATANSIZ KİŞİLERİN STATÜSÜNE İLİŞKİN SÖZLEŞME

28 Eylül 1954'te Ekonomik ve Sosyal Konsey'in 26 Nisan 1954 tarihli ve 526 A (XVII) sayılı Kararı uyarınca toplanan Tam Yetkili Temsilciler Konferansı'nda kabul edilmiştir.
Yürürlüğe giriş: 39.Madde'ye uygun olarak, 6 Haziran 1960

BAŞLANGIÇ

Sözleşmenin Yüksek Tarafları,

Birleşmiş Milletler Antlaşması ve 10 Aralık 1948'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından onaylanan İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin insanların temel haklardan ve özgürlüklerden ayırım yapılmaksızın yararlanacağı ilkesini beyan ettiğini göz önünde bulundurarak,

Birleşmiş Milletler'in çeşitli vesilelerle vatansız kişilere ilişkin derin kaygısını açıkça belirttiğini ve vatansız kişiler için bu temel hak ve özgürlüklerin olası en geniş uygulamasını güvence altına almaya çaba gösterdiğini göz önünde bulundurarak,

Sadece aynı zamanda mülteci olan vatansız kişilerin 28 Temmuz 1951 tarihli Mültecilerin Statüsüne İlişkin Sözleşme tarafından kapsandığını ve bu Sözleşmenin kapsamadığı pek çok vatansız kişi olduğunu göz önünde bulundurarak,

Vatansız kişilerin statüsünü bir uluslararası antlaşma ile düzenleme ve iyileştirmenin arzu edilir olduğunu göz önünde bulundurarak, aşağıdakiler üzerinde anlaşmışlardır:

BÖLÜM I - GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

"Vatansız Kişi" Teriminin Tanımı

- (1) Bu Sözleşmenin amaçları çerçevesinde "vatansız kişi" terimi, kendi yasalarının işleyişi içinde hiçbir devlet tarafından vatandaş olarak sayılmayan kişi anlamına gelmektedir.
- (2) Bu Sözleşme;
  - (i) Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği dışındaki Birleşmiş Milletler kurum ve kuruluşlarından korunma ya da yardım alan kişiler için, böyle bir korunma ya da yardım aldıkları sürece;
  - (ii) İkamet etmekte oldukları ülkenin yetkili mercilerince o ülkenin vatandaşı olmaya bağlı olan hak ve yükümlülüklerle sahip olduğu tanınan kişiler için;
  - (iii) (a) Bariş karşı bir suç, bir savaş suçu ya da insanlığa karşı bir suçu bu tür suçlarla ilgili düzenlemeler oluşturmak amacıyla hazırlanan uluslararası belgelerde tanımlandığı biçimiyle işlemiş oldukları;
  - (b) İkamet ettikleri ülkeye kabul edilmelerinden önce, o ülke dışında siyasi olmayan ciddi bir suç işlemiş oldukları;
  - (c) Birleşmiş Milletler'in amaç ve ilkelerine aykırı eylemlerden dolayı suçlu sayılmış oldukları konusunda ciddi kuşkular bulunan kişiler için geçerli olmayacaktır.

Madde 2

Genel Yükümlölükler

Her vatansız kişinin kendisini içinde bulunduğu ülkeye karşı, özellikle o ülkenin yasalarına ve düzenlemelerine ve aynı zamanda kamu düzeninin sürdürölmesi için alınan önlemlere uymasını gerektiren sorumlulukları vardır.

Madde 3

Ayrımcılık Yapılmaması

Sözleşmeci Devletler bu Sözleşmenin hükümlerini ırk, din ya da menşe ülkeye göre ayrımcılık yapmaksızın bütün vatansız kişilere uygularlar.

Madde 4

Din

Sözleşmeci Devletler, ülkelerindeki vatansız kişilere, ibadet ve çocuklarının dini eğitim özgürlüğü bakımından, en az kendi vatandaşlarına gösterdikleri muamele kadar iyi muamele gösterirler.

Madde 5

Bu Sözleşmeden Ayrı Olarak Tanınan Haklar

Bu Sözleşmenin hiçbir hükmü, bir Sözleşmeci Devlet tarafından vatansız kişilere bu Sözleşme dışında tanınan diğer hakları ve menfaatleri ihlal edecek biçimde yorumlanamaz.

Madde 6

“Aynı Koşullarda” Terimi

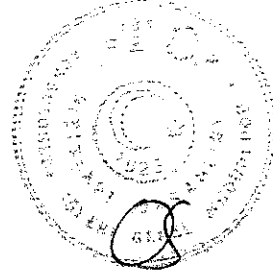
Bu Sözleşmenin amaçları bakımından, “aynı koşullarda” terimi, ilgili kişinin vatansız bir kişi olmadığı takdirde belirli bir hakkı kullanmak için yerine getirmesi gereken bütün koşulların (geçici ya da sürekli ikamet süresine ve koşullarına ilişkin olanlar da dahil olmak üzere) vatansız bir kişi tarafından tabiatıyla yerine getirilemeyecek olanlar dışında, kendisi tarafından yerine getirilmesini gerekli kılar.

Madde 7

Karşılıklılıktan Muafiyet

(1) Bu Sözleşmede yer alan daha elverişli hükümler saklı kalmak üzere, bir Sözleşmeci Devlet, genel olarak yabancılara gösterdiği muamelenin aynısını vatansız kişilere gösterir.

(2) Bütün vatansız kişiler, üç yıllık ikamet süresinden sonra Sözleşmeci Devletlerin ülkesinde yasal karşılıklılıktan muaf olurlar.

(3) Her Sözleşmeci Devlet, karşılıklılık olmaksızın bu Sözleşme söz konusu devlet için yürürlüğe girdiği tarihte vatansız kişilere tanıdıkları hakları ve menfaatleri kendilerine tanımaya devam ederler.

(4) Sözleşmeci Devletler, karşılıklılığın bulunmaması durumunda, vatansız kişilere 2'nci ve 3'üncü paragraflara göre yararlanabilecekleri hak ve menfaatlerin ötesinde hak ve menfaatler tanıma olanaklarını ve karşılıklılıktan muafiyeti 2'nci ve 3'üncü paragraflarda belirtilen koşulları yerine getirmeyen vatansız kişileri kapsayacak şekilde genişletmek olanağını uygun bir biçimde değerlendirirler.

2'nci ve 3'üncü paragrafların hükümleri gerek bu Sözleşmenin 13, 18, 19, 21 ve 22'nci maddelerinde belirtilen hak ve menfaatler için, gerekse bu Sözleşmede yer almayan hak ve menfaatler için geçerlidir.

Madde 8

İstisnai Önlemlerden Muafiyet

Yabancı bir devletin vatandaşlarının ya da eski vatandaşlarının şahısları, mülkiyetleri ya da menfaatlerine aykırı olarak alınabilecek istisnai önlemlerle ilgili olarak Sözleşmeci Devletler, bu gibi önlemleri vatansız bir kişiye sadece daha önce söz konusu yabancı devletin vatandaşı olduğu gerekçesiyle uygulamayacaklardır. Bu maddede ifade edilen genel ilkeyi kendi mevzuatına bağlı olarak uygulayamayan Sözleşmeci Devletler, uygun koşullarda bu gibi vatansız kişiler lehine muafiyet tanırırlar.

Madde 9

Geçici Önlemler

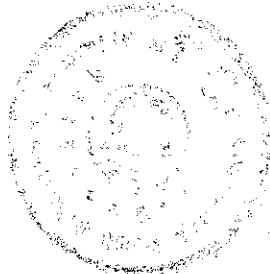
Bu Sözleşmenin hiçbir hükmü, bir Sözleşmeci Devletin savaş zamanında ya da diğer vahim ve olağanüstü hallerde, belirli bir kişi için söz konusu olduğunda, ulusal güvenliği için elzem saydığı geçici önlemleri bu kişinin gerçekte vatansız bir kişi olduğu ve söz konusu önlemlerin ulusal güvenlik nedeniyle sürdürülmesi gerektiği saptanuncaya kadar almasına engel değildir.

Madde 10

İkametin Devamı

(1) Vatansız bir kişi İkinci Dünya Savaşı sırasında zorla yerinden edilerek Sözleşmeci Devletlerden birinin topraklarına götürülmüş olup burada ikamet etmekte ise, bu zorunlu kalış süresi bu ülkede yasal ikamet olarak sayılacaktır.

(2) Vatansız bir kişi İkinci Dünya Savaşı sırasında bir Sözleşmeci Devletin ülkesinden sürgün edilip bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden önce sürekli ikamet amacıyla oraya dönmüş ise, sürgünden önceki ve sonraki ikamet dönemi, aralıksız ikamet zorunlu olduğu durumlarda, bir tek aralıksız ikamet sayılacaktır.

Madde 11

Vatansız Denizciler

Her Söleşmeci Devlet, bayrağını taşıyan bir geminin mürettebatı arasında düzenli bir biçimde hizmete alınmış vatansız kişiler varsa, bu kişilerin ülkesinde yerleşmesine izin verme olanaklarını ve kendilerine seyahat belgeleri vermeyi ya da geçici olarak ülkesine kabul etmeyi özellikle bir başka ülkeye yerleşmelerini kolaylaştırmak üzere olumlu bir yaklaşımla göz önünde bulundurur.

BÖLÜM II - HUKUKSAL STATÜ

Madde 12

Kişisel Statü

(1) Vatansız bir kişinin kişisel statüsü daimi ikametgahının bulunduğu ülkenin kanununa, ikametgahı yoksa oturduğu ülkenin kanununa göre düzenlenir.

(2) Vatansız bir kişi tarafından daha önce elde edilen ve kişisel statüye ilişkin olan haklara, özellikle evliliğe bağlı haklara, her Söleşmeci Devlet tarafından, eğer bu gerekliyse, sözkonusu devletin yasalarının gösterdiği koşulları yerine getirmek kaydıyla saygı gösterilir; ancak, sözkonusu hakkın, kişi vatansız olmasaydı o devletin yasaları tarafından tanınacak haklar arasında bulunması gereklidir.

Madde 13

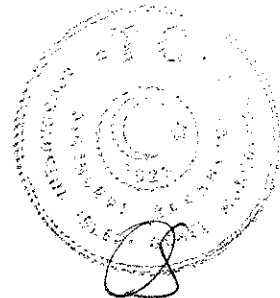
Menkul ve Gayrimenkul Mülkiyet

Söleşmeci Devletler menkul ve gayrimenkullerin edinimi ve bununla ilişkili diğer haklar, menkul ve gayrimenkul mülkiyete ait kira ve diğer sözleşmeler bakımından vatansız kişilere mümkün olduğu kadar elverişli ve her durumda aynı koşullardaki yabancılara genel olarak tanınanlardan daha az elverişli olmayan bir muamele uygularlar.

Madde 14

Sanatsal Haklar ve Sınai Mülkiyet

Sınai mülkiyetin, örneğin buluşlar, tasarımlar ya da modeller, ticari markalar ve ticari unvanların ve edebi, sanatsal ve bilimsel çalışmalarla ilgili hakların korunması konusunda, vatansız bir kişi daima ikametinin bulunduğu ülkede bu ülkenin vatandaşlarına tanınan korunmanın aynısından yararlanır. Vatansız kişi, diğer Söleşmeci Devletlerden herhangi birinin ülkesinde, bu ülkede kendi ikametinin bulunduğu ülkenin vatandaşlarına tanınan korumanın aynısından yararlanır.

Madde 15

Dernek Hakkı

Sözleşmecı Devletler, ülkelerinde yasal olarak ikamet eden vatansız kişilere, siyasi olmayan ve kazanç amacı taşımayan dernekler ile sendikalara ilişkin olarak, mümkün olduğunca elverişli ve her durumda, aynı koşullardaki yabancılara genel olarak tanınandan daha az elverişli olmayan bir muamele uygulurlar.

Madde 16

Mahkemelere Erişim

- (1) Vatansız bir kişi bütün Sözleşmecı Devletlerin ülkelerinde hukuk mahkemelerine serbestçe başvuruda bulunabilir.
- (2) Vatansız bir kişi, daimi ikametinin bulunduğu Sözleşmecı Devlette, adli yardım ve teminat akçesinden muafiyet dahil olmak üzere mahkemelere başvuruya ilişkin konularda bir vatandaşınkiyle aynı muameleden yararlanır.
- (3) Vatansız bir kişi, 2'nci paragrafta belirtilen konular hakkında, daimi ikametinin bulunduğu ülkeden başka ülkelerde daimi ikametinin bulunduğu ülke vatandaşlarına gösterilen muamelenin aynısından yararlanır.

BÖLÜM III - KAZANÇ GETİRİCİ İSTİHDAM

Madde 17

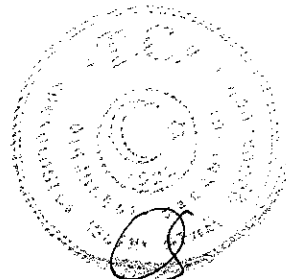
Ücretli İstihdam

- (1) Sözleşmecı Devletler, ülkelerinde yasal olarak ikamet eden vatansız kişilere, ücretli bir işte çalışma hakkı bakımından mümkün olduğunca elverişli ve her durumda aynı koşullardaki yabancılara genel olarak gösterilenden daha az elverişli olmayan muamele uygulurlar.
- (2) Sözleşmecı Devletler, ücretli işlerde çalışmak bakımından bütün vatansız kişilerin ve özellikle de ülkelere bir işgücü programı ya da göçmen getirme planına göre gitmiş olan vatansız kişilerin haklarını, kendi vatandaşlarına tanıdıkları haklara benzetmek konusuna olumlu yaklaşacaklardır.

Madde 18

Serbest Çalışma

Sözleşmecı Devletler, ülkelerinde yasal olarak bulunan vatansız kişilere, tarım, sanayi, el sanatları ve ticaret alanlarında kendi işyerlerini açmak ve ticari ve sınai şirketler kurmak konularında mümkün olduğu kadar elverişli ve her durumda aynı koşullardaki yabancılara genel olarak gösterilenden daha az elverişli olmayan bir muamele uygulurlar.

Madde 19

Serbest Meslekler

Her Sözleşmeci Devlet, ülkesinde yasal olarak ikamet eden ve sözkonusu devletin yetkili makamlarınca tanınan diplomalara sahip olup, yüksek tahsile dayalı serbest bir mesleği icra etmek isteyen vatansız kişilere mümkün olduğu kadar elverişli ve her durumda aynı koşullardaki yabancılara genel olarak gösterilenden daha az elverişli olmayan bir muamele uygulatır.

BÖLÜM IV - REFAH

Madde 20

Vesikayla Dağıtım

Bütün nüfusun tabi olduğu ve az bulunan maddelerin genel dağıtımını düzenleyen bir vesika sisteminin mevcut olduğu durumlarda, vatansız kişilere vatandaşlarla aynı muamele uygulanacaktır.

Madde 21

Konut Edinme

Sözleşmeci Devletler, konut edinme ile ilgili olarak, bu meselenin yasalar ve yönetmeliklerle düzenlendiği ya da kamu makamlarının kontrolüne tabi olduğu ölçüde, ülkelerinde yasal olarak ikamet eden vatansız kişilere mümkün olduğu kadar elverişli ve her durumda aynı koşullardaki yabancılara genel olarak gösterilenden daha az elverişli olmayan bir muamele uygulatır.

Madde 22

Kamusal Eğitim

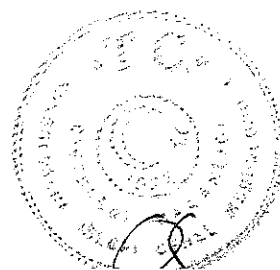
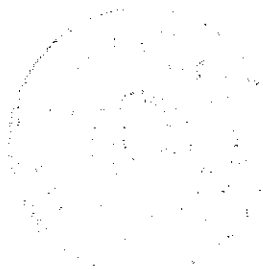
(1) Sözleşmeci Devletler, vatansız kişilere ilk öğretim konusunda, vatandaşlarına uyguladıkları muamelenin aynısını uygulatır.

(2) Sözleşmeci Devletler, vatansız kişilere, ilk öğretim dışındaki eğitim konusunda ve özellikle öğretimden yararlanma, yabancı ülke okullarında alınmış sertifikaların, diplomaların ve yüksek öğretim diplomalarının tanınması ve harç ve ücretlerden muafiyet ve burslardan yararlanma konularında, mümkün olduğu kadar elverişli ve her durumda aynı koşullardaki yabancılara genel olarak gösterilenden daha az elverişli olmayan bir muamele uygulatır.

Madde 23

Sosyal Yardım

Sözleşmeci Devletler, ülkelerinde yasal olarak ikamet eden vatansız kişilere, sosyal yardım ve destek konularında kendi vatandaşlarına uyguladıkları muamelenin aynısını uygulatır.

Madde 24

Çalışma Mevzuatı ve Sosyal Güvenlik

(1) Sözleşmeci Devletler, ülkelerinde yasal olarak ikamet eden vatansız kişilere, aşağıdaki konularda kendi vatandaşlarına uyguladıkları muamelenin aynısını uygulurlar:

(a) Bu konular yasalar ya da yönetmeliklerle düzenlendiği ya da idari makamların kontrolüne tabi oldukları ölçüde; ücret, ücrete dahil olduğu durumlarda aile yardımları, çalışma saatleri, fazla mesai düzenlemeleri, ücretli tatiller, evde çalışmaya dair sınırlamalar, çalışmaya başlama yaşı, çıraklık ve mesleki eğitim, kadınların çalışması ve gençlerin çalışması ve toplu sözleşmeyle verilen haklardan yararlanma;

(b) Sosyal güvenlik (istihdam, kazalar, mesleki hastalıklar, hamilelik, hastalık, sakatlık, yaşlılık, ölüm, işsizlik, ailevi yükümlülükler ile, ulusal yasalara ya da yönetmeliklere göre, bir sosyal güvenlik programı kapsamına giren herhangi bir diğer beklenmedik durumla ilgili yasal hükümler) aşağıdaki sınırlamalara tabidir:

(i) Kazanılmış hakların ve kazanılmak üzere olan hakların korunması için uygun düzenlemeler mevcut olabilir;

(ii) İkamet edilen ülkenin ulusal yasaları ya da düzenlemeleri, tamamen devlet fonlarından karşılanan ödenekler ya da ödenek bölümleri ile, normal bir emeklilik ödeneği için gerekli aidat koşullarını yerine getirmemiş kişilere yapılan yardımlar konusunda özel düzenlemeler yapılabilir.

(2) Vatansız bir kişinin bir iş kazası ya da mesleki hastalık sonucu ölümünden doğacak tazminat hakları, hak sahibinin Sözleşmeci Devletin toprakları dışında ikamet etmesinden etkilenmez.

(3) Sözleşmeci Devletler, sosyal güvenlik konusunda kazanılmış haklara ya da kazanılmak üzere olan haklara ilişkin olarak aralarında sonuçlandırdıkları, ya da gelecekte aralarında sonuçlandırabilecekleri anlaşmaların sağlayacağı faydaları, sadece sözkonusu anlaşmaları imzalayan devletlerin vatandaşlarına uygulanan koşullara tabi olmak şartıyla, vatansız kişileri de kapsayacak şekilde genişleteceklerdir.

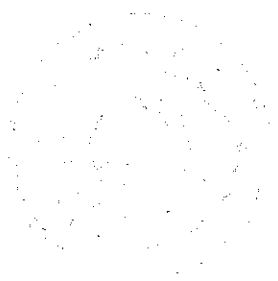
(4) Sözleşmeci Devletler, Sözleşmeci olmayan devletler ile aralarında herhangi bir zamanda yürürlükte bulunan benzer anlaşmaların faydalarını, mümkün olduğu derecede vatansız kişileri de kapsayacak şekilde genişletmek imkanlarını olumlu bir yaklaşımla göz önünde bulunduracaklardır.

BÖLÜM V - İDARİ ÖNLEMLER

Madde 25

İdari Yardım

(1) Vatansız bir kişinin bir hakkını kullanması için normal koşullarda yabancı ülke makamlarının yardımına ihtiyaç duyduğu, ancak onlara başvuruda bulunacak durumda olmadığı hallerde ikamet ettiği Sözleşmeci Devlet bu yardımın kendi makamlarınca yapılmasını sağlar.

(2) 1'inci paragrafta sözü edilen makam ya da makamlar, normal koşullarda bir yabancıya kendi ulusal makamları tarafından ya da aracılığı ile verilebilecek belgeleri ya da sertifikaları vatansız kişilere verirler ya da bunların kendi denetimleri altında verilmesini sağlarlar.

(3) Bu şekilde verilen belgeler ya da sertifikalar, yabancılara kendi ulusal makamları tarafından ya da aracılığı ile verilen resmi belgeler gibi kabul edilirler ve aksi kanıtlanıncaya kadar geçerli sayılırlar.

(4) Yoksul kişilere tanınabilen istisnai uygulamalar saklı kalmak üzere, burada sözü edilen hizmetler için ücret alınabilir; bununla birlikte bu ücretler makul miktarda ve benzer hizmetler için vatandaşlardan alınan harçlarla orantılı olacaktır.

(5) Bu madde hükümleri hiçbir suretle 27'nci ve 28'inci maddeleri ihlal etmez.

Madde 26

Seyahat Özgürlüğü

Her Sözleşmeci Devlet ülkesinde yasal olarak ikamet eden vatansız kişilere aynı koşullarda genellikle yabancılara uygulanan düzenlemelere tabi olarak, ikamet yerlerini seçme ve ülkesi içinde serbestçe seyahat etme hakkını tanıyacaktır.

Madde 27

Kimlik Belgeleri

Sözleşmeci Devletler, ülkelerinde bulunan ve geçerli bir seyahat belgesine sahip olmayan her vatansız kişiye kimlik belgeleri çıkarırlar.

Madde 28

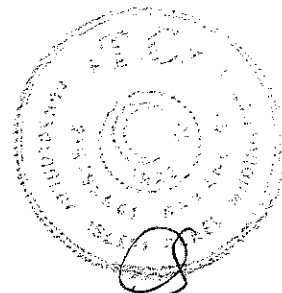
Seyahat Belgeleri

Sözleşmeci Devletler, ülkelerinde yasal olarak ikamet eden vatansız kişilere, ulusal güvenlik ya da kamu düzenine ilişkin zorlayıcı nedenler başka türlüünü gerektirmedikçe, sözkonusu ülke dışına seyahat edebilmeleri için gerekli seyahat belgelerini çıkartırlar ve bu belgelerle ilgili olarak bu Sözleşmenin programındaki hükümler uygulanır. Sözleşmeci Devletler bu tür bir belgeyi ülkelerinde bulunan diğer herhangi bir vatansız kişi için çıkarabilirler; ülkelerinde bulunup yasal olarak ikamet ettikleri ülkeden bir seyahat belgesi alma imkanından yoksun olan vatansız kişilerin durumunu özellikle olumlu bir yaklaşımla göz önüne alırlar.

Madde 29

Mali Yükümlülükler

(1) Sözleşmeci Devletler vatansız kişileri, her ne isim altında olursa olsun, benzer durumlarda vatandaşlarına uyguladıklarından ya da uygulayabileceklerinden başka ya da daha yüksek resim, harç ya da vergiye tabi tutamazlar.

(2) Yukarıdaki paragraf hükümleri, kimlik belgeleri de dahil olmak üzere, yabancılar için çıkartılan idari belgelerle ilgili harçlara ait yasa ve yönetmelik hükümlerinin vatansız kişilere uygulanmasına engel değildir.

Madde 30

Varlık Nakli

(1) Bir Sözleşmeci Devlet, kendi yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak, vatansız kişilerin ülkesine getirdikleri varlıklarını, yeniden yerleşmek üzere kabul edildikleri diğer bir ülkeye nakletmelerine izin verir.

(2) Bir Sözleşmeci Devlet, yeniden yerleşmek üzere kabul edildikleri bir başka ülkede yerleşmeleri için gerekli olan herhangi bir yerdeki değerli varlıklarını götürmek için izin isteyen vatansız kişilerin başvurularını olumlu bir yaklaşımla değerlendirir.

Madde 31

Sınırdışı Etme

(1) Sözleşmeci Devletler ülkelerinde yasal olarak ikamet eden vatansız bir kişiyi ulusal güvenlik ya da kamu düzeniyle ilgili nedenler dışında sınırdışı edemezler.

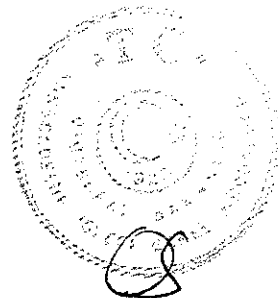
(2) Böyle bir vatansız kişinin sınırdışı edilmesi, ancak ilgili yasal sürece uygun olarak alınmış bir kararı izleyebilir. Zorlayıcı ulusal güvenlik nedenlerinin başka türlüünü gerekli kıldığı koşullar dışında, vatansız kişinin, suçsuzluğunu kanıtlamak üzere delil sunmasına ve aynı amaçla yetkili bir makam ya da yetkili makam tarafından özel bir biçimde seçilmiş bir ya da birkaç kişi nezdinde itiraz etmesine ve temsil edilmesine izin verilir.

(3) Sözleşmeci Devletler böyle bir vatansız kişiye, diğer bir ülkeye yasal olarak kabulünü sağlayabilmesi için makul bir süre tanır. Sözleşmeci Devletler, bu süre içinde gerekli buldukları iç işleriyle ilgili herhangi bir önlemi uygulama hakkını saklı tutarlar.

Madde 32

Vatandaşlığa Alma

Sözleşmeci Devletler, vatansız kişileri özümlemeyi ve vatandaşlığa almayı mümkün olduğu ölçüde kolaylaştırırlar. Özellikle vatandaşlığa alma işlemlerini çabuklaştırmak ve bu işlemlerin masraf ve resimlerini mümkün olduğu ölçüde azaltmak için her türlü çabayı sarfederler.

BÖLÜM VI - SON HÜKÜMLER

Madde 33

Ulusal Mevzuatla İlgili Bilgi

Sözleşmecî Devletler, bu Sözleşmenin uygulanmasını temin etmek üzere kabul ettikleri yasalar ve yönetmelikler hakkında Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne bilgi verirler.

Madde 34

Anlaşmazlıkların Çözümü

Bu Sözleşmenin Tarafları arasında Sözleşmenin yorumlanmasına ya da uygulanmasına ilişkin olarak ortaya çıkabilen ve diğer yollarla çözümlenemeyen herhangi bir anlaşmazlık, anlaşmazlığın taraflarından herhangi birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı'na sevk edilir.

Madde 35

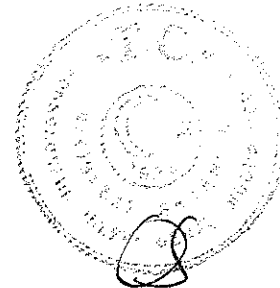
İmza, Onay ve Taraf Olma

- (1) Bu Sözleşme Birleşmiş Milletler Genel Merkezi'nde 31 Aralık 1955'e kadar imzaya açık olacaktır.
- (2) Sözleşme aşağıdakiler için imzaya açık olacaktır:
  - (a) Birleşmiş Milletler'e üye herhangi bir devlet;
  - (b) Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Birleşmiş Milletler Konferansı'na katılmaları için çağrıda bulunulan başka herhangi bir devlet; ve
  - (c) Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından imzaya ya da taraf olmaya çağrılan herhangi bir devlet.
- (3) Sözleşme onaylanacaktır ve onay belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne teslim edilecektir.
- (4) Sözleşme, bu maddenin 2'nci paragrafında belirtilen devletlerin taraf olmasına açık olacaktır. Taraf olma, taraf olma belgelerinin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne teslim edilmesiyle başlayacaktır.

Madde 36

Ülkesel Uygulama Hükümü

- (1) Her devlet, imza, onay ya da taraf olma sırasında bu Sözleşmenin uluslararası ilişkilerinden sorumlu olduğu ülke topraklarının tümünü ya da herhangi birini kapsayacağını bildirebilir. Bu tür bir bildiri, Sözleşme ilgili devlet için yürürlüğe girdiğinde geçerli hale gelecektir.

(2) Sürecin bundan sonraki herhangi bir aşamasında bu kapsamdaki bir genişleme Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne gönderilen bildirimle yapılacaktır ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin bu bildirimi almasından doksan gün sonra ya da Sözleşmenin ilgili devlet için yürürlüğe girdiği günden itibaren, hangisi daha sonra ise, o tarihte geçerli hale gelecektir.

(3) Sözleşmenin imza, onay ya da taraf olma aşamasında kapsamadığı ülke topraklarına ilişkin olarak, her ilgili devlet, anayasal nedenlerle gerekli olduğu durumlarda sözkonusu ülkelerin Hükümetlerinin onayına bağlı olarak, Sözleşmenin uygulanmasını sözkonusu ülke topraklarını kapsayacak şekilde genişletmek için gerekli adımları atma olasılığını göz önünde bulundurmalıdır.

Madde 37

Federal Devlet Hükümü

Federal bir devlet ya da üniter olmayan bir devlet için aşağıdaki düzenlemeler geçerli olacaktır:

(a) Bu Sözleşmenin federal yasama organının yasama yetkisi alanına giren maddeleriyle ilgili olarak, Federal Hükümetin yükümlülükleri, Federal Devlet olmayan tarafların yükümlülükleriyle aynı olacaktır;

(b) Bu Sözleşmenin Federasyonu oluşturan ve Federasyonun anayasasına göre yasamayla ilgili adımlar atma zorunluluğu bulunmayan devlet, eyalet ya da kantonlarından her birinin yasama yetkileri alanına giren maddeleriyle ilgili olarak Federal Hükümet, bu tür maddeleri, Federasyonu oluşturan devletler, eyaletler ya da kantonların yetkili makamlarına mümkün olan en kısa zamanda ve olumlu bir tavsiyeyle birlikte bildirir.

(c) Bu Sözleşmeye Taraf bir Federal Devlet, kendisine herhangi bir başka Sözleşmeci Devletin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri aracılığıyla iletilecek talebi üzerine, Sözleşmenin herhangi bir hükümü hakkında Federasyondaki ve Federasyonu oluşturan birimlerdeki mevcut yasalara ve uygulamalara ilişkin olarak, sözkonusu hükmün yasal ya da başka yollarla ne derecede yürürlükte olduğunu gösteren bir açıklama sunar.

Madde 38

Çekinceler

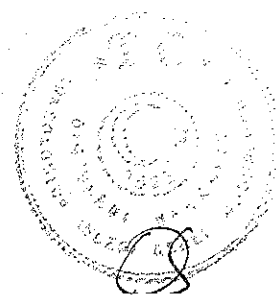
(1) Her devlet, imza, onay ya da taraf olma sırasında Sözleşmenin 1, 3, 4, 16(1)'nci ve 33'üncüden 42'nciye (dahil) kadar olan maddeleri dışındaki maddelere çekince koyabilir.

(2) Bu maddenin 1'inci paragrafına uygun olarak bir çekince koyan herhangi bir devlet, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne ileticeği bir bildirimle sözkonusu çekinceyi herhangi bir zamanda geri alabilir.

Madde 39

Yürürlüğe Giriş

(1) Bu Sözleşme altıncı onay ya da taraf olma belgesinin teslim edilme gününü izleyen doksanıncı gün yürürlüğe girer.

(2) Altıncı onay ya da taraf olma belgesinin teslim edilmesinden sonra Sözleşmeyi onaylayan ya da Sözleşmeye taraf olan devletlerden her biri için Sözleşme, sözkonusu devletin onay ya da taraf olma belgesinin teslim edilme tarihini izleyen doksanıncı gün yürürlüğe girer.

Madde 40

Taraf Olmaya Son Verme

(1) Herhangi bir Sözleşmeci Devlet Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne göndereceği bir bildirimle bu Sözleşmeye taraf olmaya herhangi bir zaman son verebilir.

(2) Taraf olmaya son verme, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından bildirimin alınması tarihinden bir yıl sonra ilgili Sözleşmeci Devlet için yürürlüğe girer.

(3) 36'ncı madde çerçevesinde bir duyuru ya da bildirimde bulunan her devlet, bu tarihten sonraki herhangi bir tarihte Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne göndereceği bir duyuru yoluyla, Sözleşmenin bildirimde belirtilen ülkeleri bu duyurunun Genel Sekreter tarafından alındığı tarihten bir yıl sonra kapsamayacağını beyan edebilir.

Madde 41

Gözden Geçirme

(1) Herhangi bir Sözleşmeci Devlet, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne göndereceği bir bildirim yoluyla bu Sözleşmenin değiştirilmesini herhangi bir zaman talep edebilir.

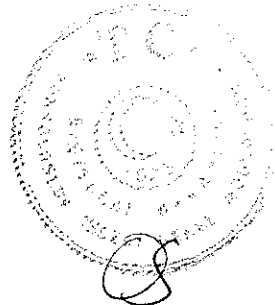
(2) Birleşmiş Milletler Genel Kurulu bu talep hakkında, eğer varsa, atılacak adımlar konusunda tavsiyede bulunur.

Madde 42

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin Duyuruları

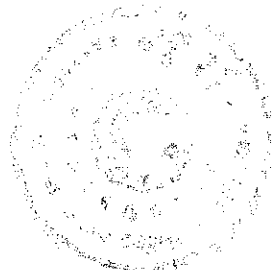
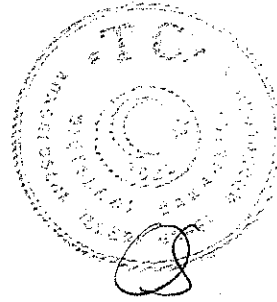
Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, Birleşmiş Milletler üyesi olan bütün devletlere ve 35'inci maddede belirtilen üye olmayan devletlere aşağıdaki hususlar hakkında bilgi verir:

- (a) 35'inci madde uyarınca yapılan imza, onay ve taraf olma işlemleri;
- (b) 36'ncı madde uyarınca yapılan bildirim ve duyurular;
- (c) 38'inci madde uyarınca koyulan ve geri çekilen çekinceler;
- (d) 39'uncu madde uyarınca bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih;
- (e) 40'ıncı madde uyarınca yapılan fesihler ve bildirimler;
- (f) 41'inci madde uyarınca yapılan düzeltme önerileri.

Yukarıdaki hususları onaylayarak, aşağıda imzaları bulunanlar, usulüne uygun yetkili olarak, bu Sözleşmeyi Hükümetleri adına imzalamışlardır.

New York'ta yirmi sekiz eylül bin dokuz yüz elli dört tarihinde, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca metinleri aynı derecede geçerli olmak üzere bir nüsha olarak düzenlenmiş olup Birleşmiş Milletler arşivlerinde bulunacaktır ve onaylı suretleri bütün Birleşmiş Milletler üyesi devletlere ve 35'inci maddede belirtilen üye olmayan devletlere iletilecektir.

✓

Convention relating to the Status of Stateless Persons

**Adopted on 28 September 1954 by a Conference of Plenipotentiaries convened by
Economic and Social Council resolution 526 A (XVII)
of 26 April 1954**

Entry into force: 6 June 1960, in accordance with article 39

Preamble

The High Contracting Parties,

Considering that the Charter of the United Nations and the Universal Declaration of Human Rights approved on 10 December 1948 by the General Assembly of the United Nations have affirmed the principle that human beings shall enjoy fundamental rights and freedoms without discrimination,

Considering that the United Nations has, on various occasions, manifested its profound concern for stateless persons and endeavoured to assure stateless persons the widest possible exercise of these fundamental rights and freedoms,

Considering that only those stateless persons who are also refugees are covered by the Convention relating to the Status of Refugees of 28 July 1951, and that there are many stateless persons who are not covered by that Convention,

Considering that it is desirable to regulate and improve the status of stateless persons by an international agreement,

Have agreed as follows:

Chapter I

GENERAL PROVISIONS

Article 1. - Definition of the term "stateless person"

1. For the purpose of this Convention, the term "stateless person" means a person who is not considered as a national by any State under the operation of its law.

2. This Convention shall not apply:

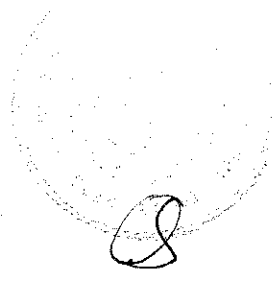
(i) To persons who are at present receiving from organs or agencies of the United Nations other than the United Nations High Commissioner for Refugees protection or assistance so long as they are receiving such protection or assistance;

(ii) To persons who are recognized by the competent authorities of the country in which they have taken residence as having the rights and obligations which are attached to the possession of the nationality of that country;

(iii) To persons with respect to whom there are serious reasons for considering that:

(a) They have committed a crime against peace, a war crime, or a crime against humanity, as defined in the international instruments drawn up to make provisions in respect of such crimes;

(b) They have committed a serious non-political crime outside the country of their residence prior to their admission to that country;

(c) They have been guilty of acts contrary to the purposes and principles of the United Nations.

Article 2. - General obligations

Every stateless person has duties to the country in which he finds himself, which require in particular that he conform to its laws and regulations as well as to measures taken for the maintenance of public order.

Article 3. - Non-discrimination

The Contracting States shall apply the provisions of this Convention to stateless persons without discrimination as to race, religion or country of origin.

Article 4. - Religion

The Contracting States shall accord to stateless persons within their territories treatment at least as favourable as that accorded to their nationals with respect to freedom to practise their religion and freedom as regards the religious education of their children.

Article 5. - Rights granted apart from this Convention

Nothing in this Convention shall be deemed to impair any rights and benefits granted by a Contracting State to stateless persons apart from this Convention.

Article 6. - The term "in the same circumstances"

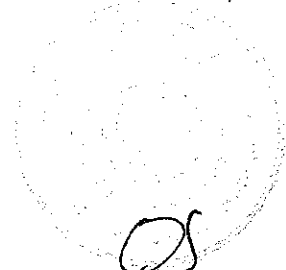
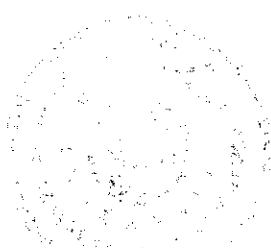
For the purpose of this Convention, the term "in the same circumstances" implies that any requirements (including requirements as to length and conditions of sojourn or residence) which the particular individual would have to fulfil for the enjoyment of the right in question, if he were not a stateless person, must be fulfilled by him, with the exception of requirements which by their nature a stateless person is incapable of fulfilling.

Article 7. - Exemption from reciprocity

1. Except where this Convention contains more favourable provisions, a Contracting State shall accord to stateless persons the same treatment as is accorded to aliens generally.
2. After a period of three years' residence, all stateless persons shall enjoy exemption from legislative reciprocity in the territory of the Contracting States.
3. Each Contracting State shall continue to accord to stateless persons the rights and benefits to which they were already entitled, in the absence of reciprocity, at the date of entry into force of this Convention for that State.
4. The Contracting States shall consider favourably the possibility of according to stateless persons, in the absence of reciprocity, rights and benefits beyond those to which they are entitled according to paragraphs 2 and 3, and to extending exemption from reciprocity to stateless persons who do not fulfil the conditions provided for in paragraphs 2 and 3.
5. The provisions of paragraphs 2 and 3 apply both to the rights and benefits referred to in articles 13, 18, 19, 21 and 22 of this Convention and to rights and benefits for which this Convention does not provide.

Article 8. - Exemption from exceptional measures

With regard to exceptional measures which may be taken against the person, property or interests of nationals or former nationals of a foreign State, the Contracting States shall not apply such measures to a stateless person solely on account of his having previously possessed the nationality of the foreign

State in question. Contracting States which, under their legislation, are prevented from applying the general principle expressed in this article shall, in appropriate cases, grant exemptions in favour of such stateless persons.

Article 9. - Provisional measures

Nothing in this Convention shall prevent a Contracting State, in time of war or other grave and exceptional circumstances, from taking provisionally measures which it considers to be essential to the national security in the case of a particular person, pending a determination by the Contracting State that that person is in fact a stateless person and that the continuance of such measures is necessary in his case in the interests of national security.

Article 10. - Continuity of residence

1. Where a stateless person has been forcibly displaced during the Second World War and removed to the territory of a Contracting State, and is resident there, the period of such enforced sojourn shall be considered to have been lawful residence within that territory.

2. Where a stateless person has been forcibly displaced during the Second World War from the territory of a Contracting State and has, prior to the date of entry into force of this Convention, returned there for the purpose of taking up residence, the period of residence before and after such enforced displacement shall be regarded as one uninterrupted period for any purposes for which uninterrupted residence is required.

Article 11. - Stateless seamen

In the case of stateless persons regularly serving as crew members on board a ship flying the flag of a Contracting State, that State shall give sympathetic consideration to their establishment on its territory and the issue of travel documents to them or their temporary admission to its territory particularly with a view to facilitating their establishment in another country.

Chapter II

JURIDICAL STATUS

Article 12. - Personal status

1. The personal status of a stateless person shall be governed by the law of the country of his domicile or, if he has no domicile, by the law of the country of his residence.

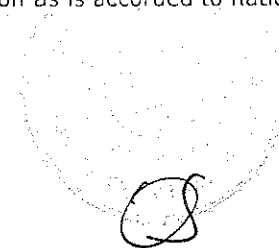
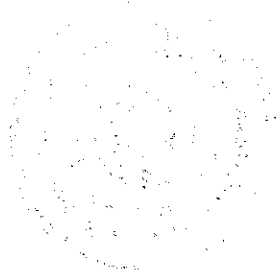
2. Rights previously acquired by a stateless person and dependent on personal status, more particularly rights attaching to marriage, shall be respected by a Contracting State, subject to compliance, if this be necessary, with the formalities required by the law of that State, provided that the right in question is one which would have been recognized by the law of that State had he not become stateless.

Article 13. - Movable and immovable property

The Contracting States shall accord to a stateless person treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances, as regards the acquisition of movable and immovable property and other rights pertaining thereto, and to leases and other contracts relating to movable and immovable property.

Article 14. - Artistic rights and industrial property

In respect of the protection of industrial property, such as inventions, designs or models, trade marks, trade names, and of rights in literary, artistic and scientific works, a stateless person shall be accorded in the country in which he has his habitual residence the same protection as is accorded to nationals of

that country. In the territory of any other Contracting State, he shall be accorded the same protection as is accorded in that territory to nationals of the country in which he has his habitual residence.

Article 15. - Right of association

As regards non-political and non-profit-making associations and trade unions the Contracting States shall accord to stateless persons lawfully staying in their territory treatment as favourable as possible, and in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances.

Article 16. - Access to courts

1. A stateless person shall have free access to the courts of law on the territory of all Contracting States.
2. A stateless person shall enjoy in the Contracting State in which he has his habitual residence the same treatment as a national in matters pertaining to access to the courts, including legal assistance and exemption from *cautio judicatum solvi*.
3. A stateless person shall be accorded in the matters referred to in paragraph 2 in countries other than that in which he has his habitual residence the treatment granted to a national of the country of his habitual residence.

Chapter III

GAINFUL EMPLOYMENT

Article 17. - Wage-earning employment

1. The Contracting States shall accord to stateless persons lawfully staying in their territory treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances, as regards the right to engage in wage-earning employment.
2. The Contracting States shall give sympathetic consideration to assimilating the rights of all stateless persons with regard to wage-earning employment to those of nationals, and in particular of those stateless persons who have entered their territory pursuant to programmes of labour recruitment or under immigration schemes.

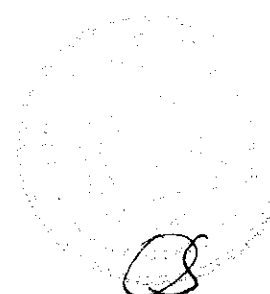
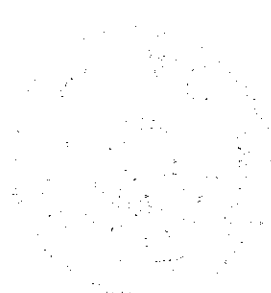
Article 18. - Self-employment

The Contracting States shall accord to a stateless person lawfully in their territory treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances, as regards the right to engage on his own account in agriculture, industry, handicrafts and commerce and to establish commercial and industrial companies.

Article 19. - Liberal professions

Each Contracting State shall accord to stateless persons lawfully staying in their territory who hold diplomas recognized by the competent authorities of that State, and who are desirous of practising a liberal profession, treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances.

Chapter IV

WELFARE

Article 20. - Rationing

Where a rationing system exists, which applies to the population at large and regulates the general distribution of products in short supply, stateless persons shall be accorded the same treatment as nationals.

Article 21. - Housing

As regards housing, the Contracting States, in so far as the matter is regulated by laws or regulations or is subject to the control of public authorities, shall accord to stateless persons lawfully staying in their territory treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances.

Article 22. - Public education

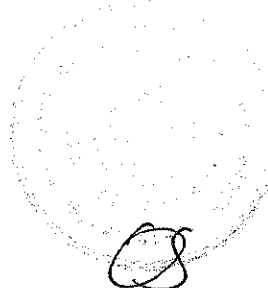
1. The Contracting States shall accord to stateless persons the same treatment as is accorded to nationals with respect to elementary education.
2. The Contracting States shall accord to stateless persons treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances, with respect to education other than elementary education and, in particular, as regards access to studies, the recognition of foreign school certificates, diplomas and degrees, the remission of fees and charges and the award of scholarships.

Article 23. - Public relief

The Contracting States shall accord to stateless persons lawfully staying in their territory the same treatment with respect to public relief and assistance as is accorded to their nationals.

Article 24. - Labour legislation and social security

1. The Contracting States shall accord to stateless persons lawfully staying in their territory the same treatment as is accorded to nationals in respect of the following matters:
  - (a) In so far as such matters are governed by laws or regulations or are subject to the control of administrative authorities; remuneration, including family allowances where these form part of remuneration, hours of work, overtime arrangements, holidays with pay, restrictions on home work, minimum age of employment, apprenticeship and training, women's work and the work of young persons, and the enjoyment of the benefits of collective bargaining;
  - (b) Social security (legal provisions in respect of employment injury, occupational diseases, maternity, sickness, disability, old age, death, unemployment, family responsibilities and any other contingency which, according to national laws or regulations, is covered by a social security scheme), subject to the following limitations:
    - (i) There may be appropriate arrangements for the maintenance of acquired rights and rights in course of acquisition;
    - (ii) National laws or regulations of the country of residence may prescribe special arrangements concerning benefits or portions of benefits which are payable wholly out of public funds, and concerning allowances paid to persons who do not fulfil the contribution conditions prescribed for the award of a normal pension.
2. The right to compensation for the death of a stateless person resulting from employment injury or from occupational disease shall not be affected by the fact that the residence of the beneficiary is outside the territory of the Contracting State.

3. The Contracting States shall extend to stateless persons the benefits of agreements concluded between them, or which may be concluded between them in the future, concerning the maintenance of acquired rights and rights in the process of acquisition in regard to social security, subject only to the conditions which apply to nationals of the States signatory to the agreements in question.

4. The Contracting States will give sympathetic consideration to extending to stateless persons so far as possible the benefits of similar agreements which may at any time be in force between such Contracting States and non-contracting States.

Chapter V

ADMINISTRATIVE MEASURES

Article 25. - Administrative assistance

1. When the exercise of a right by a stateless person would normally require the assistance of authorities of a foreign country to whom he cannot have recourse, the Contracting State in whose territory he is residing shall arrange that such assistance be afforded to him by their own authorities.

2. The authority or authorities mentioned in paragraph 1 shall deliver or cause to be delivered under their supervision to stateless persons such documents or certifications as would normally be delivered to aliens by or through their national authorities.

3. Documents or certifications so delivered shall stand in the stead of the official instruments delivered to aliens by or through their national authorities and shall be given credence in the absence of proof to the contrary.

4. Subject to such exceptional treatment as may be granted to indigent persons, fees may be charged for the services mentioned herein, but such fees shall be moderate and commensurate with those charged to nationals for similar services.

5. The provisions of this article shall be without prejudice to articles 27 and 28.

Article 26. - Freedom of movement

Each Contracting State shall accord to stateless persons lawfully in its territory the right to choose their place of residence and to move freely within its territory, subject to any regulations applicable to aliens generally in the same circumstances.

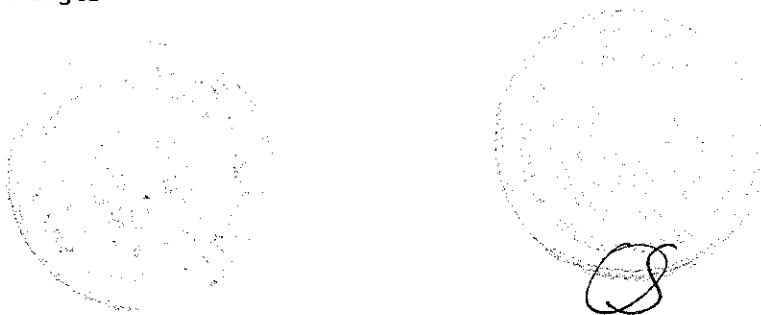
Article 27. - Identity papers

The Contracting States shall issue identity papers to any stateless person in their territory who does not possess a valid travel document.

Article 28. - Travel documents

The Contracting States shall issue to stateless persons lawfully staying in their territory travel documents for the purpose of travel outside their territory, unless compelling reasons of national security or public order otherwise require, and the provisions of the schedule to this Convention shall apply with respect to such documents. The Contracting States may issue such a travel document to any other stateless person in their territory; they shall in particular give sympathetic consideration to the issue of such a travel document to stateless persons in their territory who are unable to obtain a travel document from the country of their lawful residence.

Article 29. - Fiscal charges

1. The Contracting States shall not impose upon stateless persons duties, charges or taxes, of any description whatsoever, other or higher than those which are or may be levied on their nationals in similar situations.

2. Nothing in the above paragraph shall prevent the application to stateless persons of the laws and regulations concerning charges in respect of the issue to aliens of administrative documents including identity papers.

Article 30. - Transfer of assets

1. A Contracting State shall, in conformity with its laws and regulations, permit stateless persons to transfer assets which they have brought into its territory, to another country where they have been admitted for the purposes of resettlement.

2. A Contracting State shall give sympathetic consideration to the application of stateless persons for permission to transfer assets wherever they may be and which are necessary for their resettlement in another country to which they have been admitted.

Article 31. - Expulsion

1. The Contracting States shall not expel a stateless person lawfully in their territory save on grounds of national security or public order.

2. The expulsion of such a stateless person shall be only in pursuance of a decision reached in accordance with due process of law. Except where compelling reasons of national security otherwise require, the stateless person shall be allowed to submit evidence to clear himself, and to appeal to and be represented for the purpose before competent authority or a person or persons specially designated by the competent authority.

3. The Contracting States shall allow such a stateless person a reasonable period within which to seek legal admission into another country. The Contracting States reserve the right to apply during that period such internal measures as they may deem necessary.

Article 32. - Naturalization

The Contracting States shall as far as possible facilitate the assimilation and naturalization of stateless persons. They shall in particular make every effort to expedite naturalization proceedings and to reduce as far as possible the charges and costs of such proceedings.

Chapter VI

FINAL CLAUSES

Article 33. - Information on national legislation

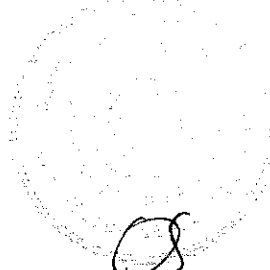
The Contracting States shall communicate to the Secretary-General of the United Nations the laws and regulations which they may adopt to ensure the application of this Convention.

Article 34. - Settlement of disputes

Any dispute between Parties to this Convention relating to its interpretation or application, which cannot be settled by other means, shall be referred to the International Court of Justice at the request of any one of the parties to the dispute.

Article 35. - Signature, ratification and accession

1. This Convention shall be open for signature at the Headquarters of the United Nations until 31 December 1955.

2. It shall be open for signature on behalf of:

(a) Any State Member of the United Nations;

(b) Any other State invited to attend the United Nations Conference on the Status of Stateless Persons; and

(c) Any State to which an invitation to sign or to accede may be addressed by the General Assembly of the United Nations.

3. It shall be ratified and the instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

4. It shall be open for accession by the States referred to in paragraph 2 of this article. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

Article 36. - Territorial application clause

1. Any State may, at the time of signature, ratification or accession, declare that this Convention shall extend to all or any of the territories for the international relations of which it is responsible. Such a declaration shall take effect when the Convention enters into force for the State concerned.

2. At any time thereafter any such extension shall be made by notification addressed to the Secretary-General of the United Nations and shall take effect as from the ninetieth day after the day of receipt by the Secretary-General of the United Nations of this notification, or as from the date of entry into force of the Convention for the State concerned, whichever is the later.

3. With respect to those territories to which this Convention is not extended at the time of signature, ratification or accession, each State concerned shall consider the possibility of taking the necessary steps in order to extend the application of this Convention to such territories, subject, where necessary for constitutional reasons, to the consent of the Governments of such territories.

Article 37. - Federal clause

In the case of a Federal or non-unitary State, the following provisions shall apply

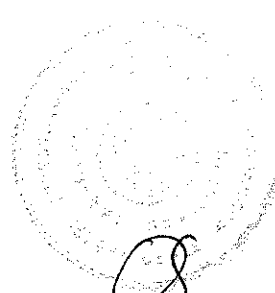
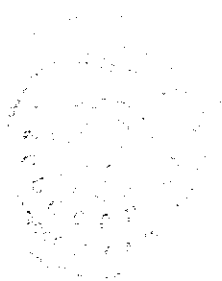
(a) With respect to those articles of this Convention that come within the legislative jurisdiction of the federal legislative authority, the obligations of the Federal Government shall to this extent be the same as those of Parties which are not Federal States;

(b) With respect to those articles of this Convention that come within the legislative jurisdiction of constituent States, provinces or cantons which are not, under the constitutional system of the Federation, bound to take legislative action, the Federal Government shall bring such articles with a favourable recommendation to the notice of the appropriate authorities of States, provinces or cantons at the earliest possible moment;

(c) A Federal State Party to this Convention shall, at the request of any other Contracting State transmitted through the Secretary-General of the United Nations, supply a statement of the law and practice of the Federation and its constituent units in regard to any particular provision of the Convention showing the extent to which effect has been given to that provision by legislative or other action.

Article 38. - Reservations

1. At the time of signature, ratification or accession, any State may make reservations to articles of the Convention other than to articles 1, 3, 4, 16 (1) and 33 to 42 inclusive.

2. Any State making a reservation in accordance with paragraph 1 of this article may at any time withdraw the reservation by a communication to that effect addressed to the Secretary-General of the United Nations.

Article 39. - Entry into force

1. This Convention shall come into force on the ninetieth day following the day of deposit of the sixth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the sixth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

Article 40. - Denunciation

1. Any Contracting State may denounce this Convention at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.

2. Such denunciation shall take effect for the Contracting State concerned one year from the date upon which it is received by the Secretary-General of the United Nations.

3. Any State which has made a declaration or notification under article 36 may, at any time thereafter, by a notification to the Secretary-General of the United Nations, declare that the Convention shall cease to extend to such territory one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

Article 41. - Revision

1. Any Contracting State may request revision of this Convention at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.

2. The General Assembly of the United Nations shall recommend the steps, if any, to be taken in respect of such request.

Article 42. - Notifications by the Secretary-General of the United Nations

The Secretary-General of the United Nations shall inform all Members of the United Nations and non-member States referred to in article 35:

- (a) Of signatures, ratifications and accessions in accordance with article 35;
- (b) Of declarations and notifications in accordance with article 36;
- (c) Of reservations and withdrawals in accordance with article 38;
- (d) Of the date on which this Convention will come into force in accordance with article 39;
- (e) Of denunciations and notifications in accordance with article 40;
- (f) Of request for revision in accordance with article 41.

In faith whereof the undersigned, duly authorized, have signed this Convention on behalf of their respective Governments.

Done at New York, this twenty-eighth day of September, one thousand nine hundred and fifty-four, in a single copy, of which the English, French and Spanish texts are equally authentic and which shall remain deposited in the archives of the United Nations, and certified true copies of which shall be delivered to all Members of the United Nations and to the non-member States referred to in article 35.

